

A hit csodája

Időpont: Szentháromság utáni 21. vasárnap, 1956. október 21.

Alapige: János 4,46b-54.

Ismét a galileai Kánába méne azért Jézus, a hol a vizet borrá változtatta. És volt Kapernaumban egy királyi ember, a kinek a fia beteg vala. Mikor ez meghallá, hogy Jézus Júdeából Galileába érkezett, hozzá méne és kéré őt, hogy menjen el és gyógyítsa meg az ő fiát; mert halálán vala. Monda azért néki Jézus: Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek. Monda néki a királyi ember: Uram, jőjj, mielőtt a gyermekem meghal. Monda néki Jézus: Menj el, a te fiad él. És hitt az ember a szónak, a mit Jézus mondott néki, és elment. A mint pedig már megy vala, elébe jövének az ő szolgálói, és hírt hozának néki, mondván, hogy: A te fiad él. Megtudakozá azért tőlük az órát, a melyben megkönnyebbedett vala; és mondának néki: Tegnap hét órakor hagyta el őt a láz; Megérté azért az atya, hogy abban az órában, a melyben azt mondá néki a Jézus, hogy: a te fiad él. És hitt ő, és az ő egész háza népe. Ezt ismét második jel gyanánt tevé Jézus, mikor Júdeából Galileába ment.

A mai ige egy királyi udvari ember fiának meggyógyítása. Ez a gyógyítás nagy csoda. A fiú halálán van. Orvosok véleménye szerint reménytelen eset, Jézus mégis meggyógyítja s méghozzá távolból gyógyítja meg anélkül, hogy látná a beteget. Ez a gyógyítás azonban nem az egyetlen csodája a történetnek. Magán a királyi tisztviselőn, az apán, nagyobb csoda történik, mint a fián. Az apán történő csoda a hit csodája.

1. Az a hit, mellyel ez az apa Jézushoz közeledik: szükség-hit.

Előkelő ember. Királyi tisztviselő. Heródes Antipás hivatalnoka. Gazdag ember is. Egész szolgálhad áll rendelkezésére. A bajt azonban sem előkelősége, sem gazdagsága nem tudja távol tartani házától. Egyetlen fia megbetegszik. Bizonytal minden megpróbált azért, hogy meggyógyítsa. Semmi áldozattól sem riadott vissza ezért, de mindhiába. A beteg állapota egyre rosszabbodott. Mikor elkezdődik a haláltusa s az apa kezét tördelve áll tehetetlenül a halálos ágy mellett, Jeruzsálemből jövő zarándokok hírül hozzák Jézus csodáit s egyben azt a hírt is, hogy ez a csodatevő Jézus most épp szűkebb hazájukban, Galileában, mégpedig Kánában tartózkodik. Az apában felvillan egy gondolat: Megpróbálom ezt is s a következő pillanatban már indul is Kánába Jézushoz, megkérni Őt, hogy jöjjön el és gyógyítsa meg már halálán levő fiát.

Nyilvánvaló, hogy az a hit, amely e mögött az elhatározás mögött van, nem igazi hit. Méltósága és környezete is valószínűvé teszi, hogy ez az előkelő zsidó főember eddig nem sokat törődhetett Jézussal. Csak a nyomorúság kényszeríti őt Jézushoz. Azt nem lehet mondani, hogy nem hisz benne, hiszen akkor nem menne el Jézushoz, ez a hit azonban csak szükséghit. A szükséghit mindig kételkedő. Ez a szó jellemző reá: hátha! Nem tud egészen hinni. Amit csinál, az csak próba. Hátha sikerül! De nem tud egészen nem hinni sem. Nem meri meg nem próbálni, mert hátha mégis sikerül. Hit és hitetlenség között hánykolódva megy Jézushoz.

A szükséghit mindig önző. Nem Isten kell neki, hanem az Isten ajándékai. Ebben az esetben nem Krisztus, hanem a gyógyító ereje. Jelet és csodát vár tőle, de ennek a jelnek és csodának az ember a központja. Ha megkapja a jelt, természetesnek tartja, mit Isten tett. Ha nem kapja meg, nem hisz többé, mert Isten nem szolgálta ki őt. Nem lehet csodálni, hogy Jézus kedvetlenül fogadja ezt a szükséghitet s a királyi embernek ezzel a szemrehányással felel: „Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek”. /48. v./

Ma is sok ilyen szükséghit van. Hallottam én már nagyhangú istentagadót így nyögni a betegágyán: Jaj, Istenem! Bajban a közönyösek is megtalálják az utat a templom felé. Milyen csodálatos evangélium a mai történetben az, hogy Jézus még az ilyenekkel is szóba áll. Megdorgálja ugyan, de kiindulópontnak felhasználja a szükséghitet is, hogy igazi hitet neveljen belőle!

2. A királyi ember szükséghitéből ige-hitet nevel Jézus.

A hitet Jézus mindig próbák által növeli. A próba az igazi hitet növeli, a hamis, vagy gyenge hitet pedig elpusztítja. A próba olyan a hit számára, mint a szélvihar a tűz számára: az égő lángot magasra lobbantja, a pislákolót eloltja. Ezek a próbák mindig fájdalmasak, de mindig áldottak. Ne féljünk tőlük!

Az első próba, amivel a királyi embert Jézus megpróbálja: az elutasítás. Mikor ezt mondja: „Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek”, ez úgy hangzik a fájószívű édesapa számára, mint elutasítás. Ha erre hátat fordít Jézusnak és megsértődve hazamegy, akkor világos, hogy csak kihasználni akarta Jézust. A királyi ember azonban kiállja a próbát. Nem engedi magát elutasítani, hanem tovább könyörög: „Uram, jöjj, mielőtt a gyermekem meghal!” /49. v./ Ennek a könyörgésnek szavaiból kitűnik, hogy két irányban növekedett a királyi ember ez alatt a próba alatt. Még nagyobb a szeretete. Az a szó, mellyel itt fiát illeti, az eredeti szövegben más, mint az a szó, melyet megjelölésére előbb használ. Ezt a szót így lehetne fordítani: az én drága gyermekem.

De több a hite is. Ezt is egy szó mutatja. Jézust itt nem Mesternek, nem Doktornak szólítja, hanem Úrnak, mégpedig az én Uramnak. Ez abban az időben nem társadalmi illendőség, üres szólam, hanem vallomás. Ez már több, mint szükséghit. Hitének azonban még mindig van két gyengéje. Hite szerint Jézus csak személyesen tud segíteni s a halálon már nem tud segíteni. Ezért sürgeti: „Jöjj, mielőtt a gyermekem meghal!”

Ezért Jézus egy második próba alá veti a királyi ember hitét. Próbára teszi, hogy igazán Úr-e a számára. Meghallgatja könyörgését, de nem úgy cselekszik, amint azt a királyi ember várja. Elutasítja a csodát, de mégis megteszi, csak nem úgy teszi meg, amint várják. Nem megy el a beteghez. Nem ad az apának orvosságot, még ápolási tanácsot sem. Elküldi őt úgy, hogy csak egy mondatot kap: „Menj el, a te fiad él!” Egy ígét kap. A világ nem lát benne mást, mint elröppenő puszta szót. Igaz voltának nincs semmi más biztosítéka, csak maga az, aki szól. A királyi embernek azonban ez már elég. Hisz a szónak és elmegy. /50. v./ Mégpedig nem azonnal megy haza. Érthető volna, ha azonnal hazasietne, hogy megvigye az örömhírt, melyet hitében valóságnak fogad el. Még az is érthető lenne, ha azért sietne haza, hogy hitének igazolásáról meggyőződést szerezzen s ellenőrizze, hogy valóban úgy történt-e, mint Jézus mondotta. Ő azonban csak másnap megy haza. Kapernaumból Kánába ugyanis öt óra az út. Ha a szolgák szerint hét órakor gyógyult meg a gyermek, akkor az a mi időszámításunk szerint délután 1 óra. Böven lett volna tehát az apának ideje ahhoz, hogy még este előtt hazaérjen. Mikor azonban a szolgákkal találkozik, azok azt mondják, hogy tegnap hagyta el a gyermeket a láz /52. v./, amiből világos, hogy csak másnap megy haza. Nem valószínű, hogy valami olyan sürgős dolga lett volna, mely előbbre való, mint a gyermeke egészsége. Nem kellett patikában orvosságra várni. Csak azért tudott maradni, mert hite teljesen bizonyos afelől, hogy gyermeke meggyógyul. Hite nem szorul tapasztalati megerősítésre. Elég neki az ige. Ez már ige-hit. Jézus a csodát váró szükséghitet átformálta ígétében bízó hitté.

Elég-e nekünk az ige önmagában? Bizonyosak vagyunk-e az Úr ígéréteiben akkor is, ha a látás tapasztalata nem áll bizonyító erővel mellette? Ki tudjuk-e várni, míg a hitből látás lesz, vagy sürgetjük a szónak tetté válását?

3. A királyi ember ige-hite végül is hálás hitté válik.

Hazamegy az apa. Hajtja az élmény, mit a Jézussal való hívő találkozás jelentett számára. Hazulról pedig elébe indulnak a szolgák. Hajtja őket az élmény, amit a szeretett gyermek gyógyulásának látása jelentett számukra. Ott töltötték az egész napot a halálos ágy mellett. Lesték a gyermek minden mozdulatát. Ugrásra készen állottak, hogy minden sóhajtását teljesítsék. Egyszer csak nagy álmélkodásukra felnyílik a gyermek szeme, visszatér fénye,

megszűnik lázas lihegése, szemmel láthatólag megkönnyebbedik, nincs láza többé. A halálos veszély elmúlt. A gyermek él.

Elképzelhető, hogy amikor az apa és a szolgák összetalálkoznak, hogyan kapkodják a szót egymás szájából. Bizonyágtevésre készíti őket az átélt élmény. A királyi ember előtt azonnal világos, hogy Jézus nyúlt közbe és szavára gyógyult meg a gyermeke. Nem is hallgat róla. A hálás hit ugyanis mindig bizonyágtevő hit. Amelyik hála hallgatni tud, az nem hála. Rád és rám is áll ez.

A királyi ember azonban nem elégszik meg az egyszerű, Jézusra mutató bizonyágtétellel. Elkezd kérdezősködni, hogy mikor és hogyan gyógyult meg a fia. Az igazi hit nem kérdez előre részleteket. Az alkalmat és a módot leteszi Isten kezébe. Épp abban mutatja meg hitét, hogy nem ír elő Istennek menetrendet s nem akarja rátukmálni a saját elgondolásait. Mikor azonban látássá válik a hit, tetté a Krisztus irgalmas szava, akkor elkezd „tudakozódni”. /52. v./ Aprólékosan felboncolja az eseményeket, egyre nagyobb csodálkozással szemléli Isten művét. Nem a mindenáron mindent érteni akarás szenvedélye hajtja ebben, hanem az öröm, mely minden apró részletben gyönyörködni akar, mindent alaposan szemügyre vesz, hogy annál nagyobb legyen szemében Isten csoda kegyelme. Az igazi hála mindig ilyen aprólékosan örvendező és örvendezőn aprólékos. Ha nem ilyen, akkor nem is hála. Rád és rám is áll ez.

Az igazi hálás hit mindig misszionáló hit is. Az élő hit, ha nem szól, akkor is ragadós, mivel azonban él, épp azért szól is. A királyi ember is elmondja szolgálainak, hogy a csodát Jézus ígéje cselekedte. Fiának is lelkére köti, hogy életét Krisztusnak köszönheti. Hite átragad az egész háznépre. /53. v./ Nem azért hisz immár, hogy kapjon valamit Jézustól, hanem épp azért hisz, mert amit kapott, az ige és az annak nyomában fakadt élet, örökre hozzáfűzte életét Jézushoz, mint Krisztushoz.

Ebben a történetben egy ember elindul az aggodalom szülte szükségimádságból s elérkezik az igaz hithez. Elindul csodadoktort keresni s megtalálja Urát. Ez a hit csodája, ebben a történetben a legnagyobb csoda. Ezt a csodát szeretné Jézus a mi életünkben is megcselekedni. Vállalod-e ezt az utat? A vállalt próbák alatt nő a hit.

Ez a történet régóta és sokszor volt az egyházban a reformáció ünnepének alapigéje, mivel az ige és a hit textusa. Az ige és a hit népe nem hallgatta-e ma is hiába? Ámen.